

Synemännens utlåtande

avgivet vid syneförrättning enligt vattenlagen avseende företag för torrläggning av vattenskadad mark tillhörande Böta och Bötterum i Långemåla socken av Kalmar län år 1925.

Ändamålet med företaget är att i och för erhållande av större alstringsförmåga hos jorden åstadkomma förbättrad torrläggning av ett mindre område tillhörande sökanden J. W. Karlsson under 3/32 mtl. R. N:o 3^{5 Böta}. Sökanden har yrkat på torrläggning till omkring 0,9 å 1,0 meters djup av de lägst belägna områdena. Företaget har därför planerats på sådant sätt att nämnda torrläggning åstadkommes av det lägst belägna området betecknat med nummer 29 å hithörande plankarta över området. Fem alternativ med tillhörande olika kostnadsberäkningar och värderingslängder hava under förrättningens handläggning blivit upprättade. Enär delägarna i företaget icke kunnat enas om utförandet hava synemännen efter ingående prövning funnit skäl föreligga att bestämma alternativ 4 till utförande. Visserligen har G. F. Borell som delägare i fastigheten 1/4 mtl. R. N:o 8^{1 Böta} yrkat på dikes förläggande i rågång men då sådant dike med hänsyn till framtida bestånd enligt synemännens åsikt måste utföras som täckt ledning och på så sätt komme att draga större kostnad än enligt alter-

nativ 4 och detta alternativ därjämte kan utföras utan att medföra nämnvärt intrång hava synemännen icke ansett sig kunna fästa avseende vid detta yrkande. Avloppsdiket enligt alternativ 4 är utlagt på sådant sätt att vattnet naturligen avrinner åt samma håll.

Alternativ 4 är å hithöbände ritningar utmärkt med röd färgbeteckning, de övriga alternativen med blå sådan. Företaget medför sålunda anläggande av dike mellan punkterna $B_1 - C_1 - F$, vilket dike utföres som öppet från punkt B_1 till påle 26 och som täckt från denna påle till punkt F. Vattensamlingsområdet utgör för sträckan $F - C_1$ 10 hektar och för sträckan $C_1 - B_1$ 3 kvadratkilometer. Vid flöden bör det täckta diket avföra 10 sek. lit. Med föreslagen lutning 2:1000 är enligt vanliga beräkningsgrunder rör med inre diameter av 7" för ändamålet tillräckligt. För öppna diken är bottenbredden bestämd till 0,3 meter, sidolutningen till 1:1,25 och bottenlutningen till 0,5:1000. Det har befunnits att vattendjupet härvid från punkt C, och nedåt bliver 0,7 meter vid en beräknad högsta vattenmängd av 0,21 kubikmeter i sekunden. Avrinningen är beräknad till 0,7 kubikmeter pr. sek och kvadratkilometer.

Något laga hinder mot förrättningsens handläggande eller företags utförande har icke kunnat utrönas.

✓ Företaget är beläget inom nederbördsområdet nummer 75.

Företaget medför byggande av två stycken ägovägsbroar

Synemännen anse att företaget är att hänföra till

dikning varom stadgas i 7 kap. 1 - 36 §§ vattenlagen. Upptagande av dike å nedanförliggande mark enligt bestämmelserna i 7 kap. 3 § vattenlagen anse synemännen icke erfordras. Sökanden J. F. Karlsson vilken äger den närmast nedanförliggande marken har förklarat att han icke önskar dikes upptagande därstädes.

Enligt bestämmelserna i 60 § 10 kap. vattenlagen hava synemännen för utrönande av värdet av den genom företagets utförande uppkommande båtnaden uppskattat marken såväl i dess skick före företaget som ock i det skick, vari den antages komma efter företagets fullbordan. För den skull har planritning upprättats efter nymätning av det vattenskadade området, varefter dettas höjdläge utrönts genom avvägning, varjämte dess naturliga godhet och beskaffenhet undersökts. Som vattenskadad har den mark intagits, som under rådande förhållanden ej varit torrlagd till 1,2 meters djup. Synemännen hava åsatt varje särskild ägofigur ett visst värde dels i dess nuvarande tillstånd som ock i det tillstånd vari marken väntas komma att befinna sig efter företagets fullbordan. Markens nuvarande värde har erhållits genom att multiplicera det åsatta blivande värdet med ett torrlägningsgradtal, som uträknats på grund av varje figurs medelhöjd-

läge.

Vid uppskattning av båtnaden hava synemännen i möjligaste mån beaktat alla de omständigheter, som ansetts kunna inverka på båtnadsbeloppets storlek. I övrigt hänvisa synemännen till den upprättade värderingslängden, vilken bilagts protokollet som bil.D'.

Skulle genom företagets utförande skada eller inträng vilket synemännen ej förutsett, vållas någon, äger denne att inom fem år, räknat från i detta utlåtande angivna eller ock sedermera i anledning av sökt anstånd bestämda tiden för företagets fullbordan till Söderbygdens vattendomstol ingiva sina ersättningsanspråk. Härutinnan hänvisa synemännen till stadgandet i 57 § 7 kap. vattenlagen.

Såvitt vederbörande jordägare ej annorledes bestämma stadga synemännen med stöd av 5 § 7 kap., 64 § 10 kap. och 19 § 9 kap. vattenlagen dels att ersättning för jord som åtgår till utvidgande av diket skall utgå i överensstämmelse med den upprättade jordersättningslängden, vilken bilagts protokollet under bil.E, dels ock att ersättning för jord som åtgår till jordupplag skall ersättas efter jordens fulla värde efter företaget sådant detta värde är upptaget i värderingslängden. De

belopp, som skola utgå som ersättning för jordupplag skola efter uppmätning och sedan företaget blivit fullbordat men innan jordvallarna blivit borttagna uträknas av tvenne ojäviga män eller om någon delägare det fordrar av statens inom distriktet tjänstgörande lantbruksingenjör. I övrigt hänvisas till förenämnda 5 § 7 kap. vattenlagen. Dessa ersättningsbelopp skola gäldas av delägarna efter samma grunder, som gälla för fördelning av kostnaderna för dikningsarbetets utförande. Ersättning för jordupplag medför dock ej dikningsföretagets äganderätt till jorden utan utgör ersättningsbeloppet endast ersättning för det intrång, som jordägaren lider genom jordvallarnas uppläggande å hans mark. Borttager jordägaren själv jordvallarna äger han sålunda sedan bruka jorden, men är skyldig att vid rensningar ånyo tåla jordvallars uppläggande.

Beträffande framtida underhållet hänvisa syne-
männen till bestämmelserna i 34 § 7 kap. vattenlagen. Kostnaderna för underhållet skola fördelas enligt samma grunder som gälla för deltagande i kostnaderna för arbetets utförande med undantag för att bestämmelserna i 27 § 7 kap. vattenlagen icke i detta fall skola lända till efterrättelse. Rensningar skola verkställas, så snart detta visar sig vara av nöden och någon del-

ägare styrker behovet av rensnings vidtagande. ~~All dämning av diken vare förbjuden~~ All dämning av diken vare förbjuden såvida den ej sker i samband med rensning, och dämmande hinder, av vad slag de vara må, skola avlägsnas i den ordning som angående rensning blivit bestämt.

Med stöd av 62 § 10 kap. vattenlagen bestämma syne-
männen

att företaget skall benämnas "Böta dikningsföretag år 1925";

att arbetena må taga sin början omedelbart sedan denna förrätt-
ning vunnit laga kraft samt anmälan om styrelseval gjorts
hos Länsstyrelsen i Kalmar län;

att arbetet skall vara fullbordat inom ett / 1 / år från den
dag denna förrättning vunnit laga kraft, delägarna obetaget
att bringa företaget till fullbordan dessförinnan. Beträf-
fande möjligheterna och sättet för utsättande av ny tid för
företagets fullbordan hänvisa synemännen till stadgandet i
58 § 7 kap. vattenlagen;

att företaget skall utföras i full överensstämmelse med det upp-
rättade förslaget;

att de ur avloppen uppkastade jordmassorna skola uppläggas till
ungefärlig lika storlek och godhet på ömse sidor om avloppen

och ej läggas närmare dikeskanterna än 0,8 meter, samt ej givas brantare lutning mot diket än 1:1;

att bankarna skola omedelbart efter uppkastandet genomgrävas på för ytvattnets fria avrinnande lämpliga ställen, t. ex. vid i avloppen inmynnande tegdiken eller svackor i marken, dock på minst var 50 meter;

att avsyning av arbetena skall, om någon delägare i företaget det fordrar, verkställas av statens lantbruksingenjör;

att den fixpunkt, till ledning vid arbetenas utförande och framtida rensningar, som inhuggits 4 meter väster om punkt 5 å höjden 5,00, kors i jordfast sten, icke får rubbas;

att allt gemensamt arbete skall utföras å entreprenad, och skola delägarna antingen efter utlysande av arbetet på entreprenadauktion eller infordrande av skriftliga anbud, bortlämna arbetet.

På grund av bestämmelserna i 61 § 7 kap. och 72 § 10 kap. vattenlagen uppdraga synemännen åt lantbrukaren J. W. Karlsson i Böta pr. Långemåla att i föreskriven ordning utfärda kallelser till sammanträde för val av styrelse för företaget. Kallelse till sammanträde skall enligt 64 § 7 kap. vattenlagen antingen skriftligen delgivas samtliga delägare i

företaget minst en vecka före sammanträdet eller ock minst fjorton dagar därförut kungöras i Långemåla sockens kyrka samt minst en av ortens tidningar. Beträffande sammanträdet skall i tillämpliga delar gälla föreskrifterna i 22 § 3 kap. vattenlagen. Anmälan om styrelsens sammansättning skall ingivas till Länsstyrelsen i Kalmar län.

Beträffande rösträtt hänvisas till 64 § 7 kap. vattenlagen enligt vilken delägare äger rösträtt efter det andelstal som jämlikt 23-26 §§ och 29 § 7 kap. vattenlagen är avgörande för hans skyldighet att taga del i kostnaden för företaget.

Synemännen hänvisa i övrigt till bestämmelserna i 13, 15, 17-21 och 23-25 §§ 3 kap. vattenlagen varvid är att beakta de särskilda stadganden som givas i 63 och 65 §§ 7 kap. vattenlagen.

Synemännen uppdraga åt lantbrukaren J. W. Karlsson som ägare till 3/32 mtl. Böta 3⁵ adress Långemåla att mottaga och förvara till förrättningen hörande kartor och handlingar och skola dessa kartor och handlingar förvaras å nyssnämnda fastighet.

Synemännen hava undersökt huruvida avdelningsbildning enligt gällande bestämmelser skall äga rum. Härvid her

befunnits att dikessträckan $C_1 - F$ med ägofigurerna 21-31, 32a och 34 skola utgöra en avdelning benämnd I samt återstående figurer med sträckan $C_1 - B_1$ en avdelning benämnd II. Den förra avdelningens relativa kostnad bliver 3,1482 den senares 0,3296 medan hela företagets relativa kostnad bliver 0,72771. I bifogade kostnadsfördelningslängd finnes angivet varje delägars delaktighet i kostnaden för företagets utförande ävensom i förrättningskostnaden. I kostnadsfördelningen har hänsyn tagits till att inom avdelning I icke sökandes delaktighet ej må överstiga det belopp vartill förbättringsvärdet å den sökanden tillhöriga jorden blivit uppskattad.

Nedanstående tabell utvisar resultatet av verk-

ställd beräkning för avdelningsbildningen:

Sträcka	Avdelning	Kostnad	Kostnad för fall	Summa kostnad	Förbättringsvärde	Rel. kostnad.
$C_1 - F$	I	580	310	890	282,70	3,1482
$B_1 - C_1$	II	310	-	310	940,30	0,3296
	Summa	890	-	-	1223,00	0,72771

Delägare i företaget som ej sökt förrättningen

vare dock jämlikt 27 § 7 kap. vattenlagen icke pliktig vidkännas större bidrag till kostnaden för dikningen än som svarar mot värdet av den båtnad hans mark därigenom beredes.

Vid slutgiltig fördelning av kostnaderna för

företagets utförande skall sålunda iakttagas att beträffande diket $C_1 - F$ fastigheten 1/4 mtl. R. N:o 8¹ / ägare C. F. Borell m. fl./ icke må påföras större kostnad än 143 kronor 20 öre. Under förutsättning att kostnaden ställer sig enligt kostnadsförslaget skulle sålunda på de olika fastigheterna belöpa följande belopp:

	diket $C_1 - F$	$B_1 - C_1$	Summa
J. W. Karlsson	436,80	2,47	439,27
C. F. Borell m. fl.	143,20	225,70	368,90
A. Engström	-	81,83	81,83
Summa	580,00	310,00	890,00

Missnöje med detta utlåtande eller med förrättningen i övrigt kan anföras genom ingivande av besvärsskrivelse i tre exemplar till Söderbygdens vattendomstol, Stockholm, inom sextio dagar från denna dag räknat. I besvären skola fullständigt upptagas alla klagandens påståenden och skälen härtill, och skola till besvären fogas de handlingar klaganden vill åberopa till stöd för ändringssökandet. I övrigt hänvisas till 85 § 11 kap. vattenlagen.

Böta den 30 juni 1925

På tjänstens vägnar

Torsten Jönsson

Statens lantbruksingenjör

Biträdande gode män:

J. H. Carlsson

G. E. Carlsson

Se bilaga sid.	Registernummer	Littera å kartan	Hemmanstal	By och jordägare	Sökande och med dem likställda	Areal			Markens uppskattade värde	
						Åker	Äng och odlings- mark	Annan mark	Nuvarande värde Kronor	Blivande värde Kronor
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
35	A	3/2	Böta	J.W. Thorsen m. p. 0.96 0.11					1014	
81	B	14	Böta	C.F. Rönne m. p. 3.12 115.5					4098	4415
23	C	1/2	Böthems							
43		1/2	från Amanda Thorsen							
			m. Per Johansen			1.41	0.91		1914	3 74
			C. Thorsen			5.49	217.5		7030	8212.90

Förbättrings- värde	Andel i kostnaden för syneförrätt- ningen m. m.		Beräknad andel i kostnaden för företags avdelningar, sträckan							Summa delaktigh i företaget	
Kronor	%	Kronor	C ₁ - F B ₁ - C ₁							Kronor	%
12	13	14	15	16	17	18	19	20		21	22
1470	32.44	1860	286.20	2.47						288.67	32.4
827.80	58.37	335.10	291.00	225.70						519.50	58.3
248.20	9.9	52.77	-	81.00						81.03	9.14
1000	100	574.27	580	310						890	100

Böta den 30. juni 1925
 Torsten Jönsson
 Statens Lantbruksingeniör
 Bihälsande godkända:
 J. Thorsen och G. Carlsson.